УДК 378.147=521

АНАЛІЗ ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НАВЧАННЯ ЯПОНСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО ПРОДУКТИВНОГО МОВЛЕННЯ

© О. В. Асадчих

У статті аналізуються особливості процесу породження та сприймання академічного японського говоріння та письма і на цій основі визначаються уміннями, які слід розвивати при навчанні японського академічного продуктивного мовлення в межах курсів японської мови для студентів магістратури. З'ясовано, що японське академічне продуктивне мовлення має ряд специфічних особливостей, що необхідно враховувати при навчанні.
Ключові слова*:** *говоріння, письмо, породження, сприймання,** *студенти-японісти, навчання, академічний, продуктивний, вміння, психолінгвістичний.*

The article contains analysis of the works of Ukrainian and foreign scientists in psycholinguistics where are considered the features of processes of generation and perception of speaking and also in linguodidactics that deals with teaching foreign language for academic purposes. For improving the process of teaching Japanese language for academic purposes in the article were elucidated the psycholinguistic features of processes of generation and perception of academic Japanese productive speaking, namely: talking and writing and on this base there were determined skills that must be developed at teaching Japanese academic speaking within the courses of Japanese language for MA students. It was elucidated, that Japanese academic speaking and writing have several specific features, without considering which it is impossible to master Japanese speaking style. It was also proved, that hieroglyphic graphics in Japanese language complicates the learning process more
***Keywords**: Speaking, writing, generation, perception, Japanese-language-students, teaching, academic, productive, skills, psycholinguistic*

1. Вступ

Здатність бути соціально мобільною суспільною особистістю, а також спроможність до ведення діалогу культур є неможливими без удосконалення мовної освіти. Нові реалії, що постають у контексті сучасної освіти, передбачають формування філософії сучасного науковця – готовність опановувати нові знання, у тому числі вивчати нові мови. Японська мова, інтерес до вивчення якої серед студентів ВНЗ України збільшується з кожним роком, потребує більш детальних наукових досліджень у галузі лінгводидактики, оскільки навчання мови з ієрогліфічною системою письма та, відповідно, її лінгвокультури, є кропітким і відповідальним завданням. Питання набуває ще більшої значущості, коли мова йде про навчання японської мови для академічних цілей, оскільки японське академічне мовлення має чітко виражену специфіку, без усвідомлення якої є неможливим опанування япономовним академічним стилем. Успішне досягнення цієї мети залежить від врахування (психолінгвістичних особливостей навчання японського академічного мовлення.

2. Аналіз літературних даних

Іноземна мова для академічних цілей є досить розвиненою галуззю в лінгвістиці і лінгводидактиці. Питання про навчання англійської мови для академічних цілей неодноразово підіймалося в зарубіжній літературі. Вагомими роботами у даній галузі можна назвати праці Н. Колесникової [1], І. Короткіної [2], І. Нужі [3], Н. Смірнової [4] та І. Щемелевої [3]. Дослідженнями проблем навчання англійської мови для академічних цілей в Україні займалися О. Квасова [5], Т. Яхонтова [6], Л. Сазанович [7]. Проте на теренах України питання навчання японської мови для академічних цілей не досліджувалося взагалі, хоча в самій Японії дана проблематика висвітлювалася у роботах Т. Мацуура, Ф. Янашіма, Н. Кітані та багатьох інших науковців. Поясненням відповідної ситуації є той факт, що японістика в Україні почала розвиватися відносно нещодавно, якщо бути точнішим, то початок появи японістичних досліджень в Україні припадає на кінець 90-х років 20 ст.

Процеси породження і сприймання мовлення вивчалися такими методистами, вченими-психолінгвістами, психофізіологами, психологами, як: Л. Виготський [8], О. Лурія [9], М. Жинкін [10], О. Леонтьєв [11], І. Зимня [12] та ін. Процеси породження усного япономовного висловлювання (досліджували К. Абе [13], М. Сакамото [13], Т. Судзукі [14], Р. Танігучі [15], Х. Ямагучі [15].

Однак питання навчання японського академічного мовлення з урахуванням його психолінгвістичних особливостей для україномовної аудиторії студентів магістратури не вивчалися взагалі, тому потребують подальших наукових розвідок.

3. Мета та задачі дослідження

Мета дослідження – розкрити особливості навчання японського академічного продуктивного мовлення.

Для досягнення мети поставлені наступні завдання:

1) проаналізувати психолінгвістичні особливості процесу породження та сприймання академічного японського говоріння та письма;

2) визначити уміннями, які слід розвивати при навчанні японського академічного говоріння та письма.

4. Характеристика психолінгвістичних особливостей японського академічного продуктивного мовлення

Аналіз психолінгвістичних особливостей процесу породження та сприймання академічного японського мовлення розпочнемо із говоріння.

Оскільки у галузі психолінгвістики та психології процеси породження та сприймання говоріння досліджувалися багатьма вченими, не новим буде той факт, що з психологічної точки зору, говоріння визначають як процес породження, або процес формування і формулювання думки за допомогою мови [16].

Яким же чином відбувається процес породження усного висловлювання при навчанні япономовного академічного говоріння? Цьому питанню в методиці приділено велику увагу.

Узагальнюючи праці Л. Виготського, О. Лурії, О. Леонтьєва, М. Жинкіна та І. Зимньої, підсумуємо, що спочатку в певній ситуації виникає мотив висловлювання і тим самим позначає початковий момент породження мовлення, й, відповідно – комунікативний намір того, хто говорить.

Ознайомившись із науковими роботами у галузі психології, було виявлено, що існує декілька моделей породження усного висловлювання, які складаються із трьох рівнів, фаз, що переходять одна в одну. Вперше схему породження усного висловлювання розробив Л. Виготський, який наголошував на тому, що процес породження усного висловлювання не обмежується лише оформленням готової думки у вигляді слова, а також це є не лише виразом думки в слові, а це є процесом послідовного вчинення її самої за допомогою слова. За Л. Виготським процес породження усного висловлювання здійснюється від мотиву, що породжує будь-яку думку, до оформлення самої думки та втілення її у внутрішньому слові, у подальшому – у значеннях слів. Ця основоположна для всіх мовних досліджень схема була розвинена різними авторами у вигляді інших ланок ланцюга породження усного висловлювання. Так, О. Леонтьєв, на основі проведеного ним теоретичного аналізу та узагальнення існуючих психолінгвістичних схем породження усного висловлювання, визначив структуру будь-якої моделі породження мовлення. Ця структура складається з наступних етапів:

1) мотивація висловлювання;

2) задум або план;

3) здійснення задуму (реалізація плану);

4) етап зіставлення реалізації задуму із самим задумом.

Іншу, функціонально-психологічну схему, запропонувала І. Зимня, згідно з якою модель породження усного висловлювання складається з трьох рівнів: мотиваційного, формувального та реалізаційного.

Вищеперераховані моделі процесів породження усного висловлювання цілком прийнятні й для процесу породження усного японського академічного говоріння. За умови навчання японської мови для академічних цілей даний механізм породження усного висловлювання можна ототожнити так: «**何を言うか** (Nani wo iu ka)» – «**どのように言うか** (Dono youni iu ka)».

Таким чином, япономовне академічне говоріння як продуктивний вид мовленнєвої діяльності має такі основні ознаки:

- Ситуативність (співвіднесенння мовленнєвих одиниць з головними компонентами процесу спілкування);
- Активність (прояв ставлення співрозмовників до оточуючої діяльності);
- Ініціативність (бажання заохотити співрозмовника до ведення бесіди);
- Вмотивованість (внутрішня потреба в спілкуванні);
- Цілеспрямованість (підпорядкованість практичній меті);
- Прагматичність (здатність впливати на рішення або думки співрозмовника);
- Евристичність (спонтанність, непередбаченість мовленнєвих дій);
- Самостійність (без залучення засобів рідної мови, безперекладний характер говоріння);
- Темп.

Представимо наші висновки про формування вмінь япономовного академічного говоріння в монологічній формі, які вважаємо необхідними для розвитку академічного мовлення студента.

У психологічній літературі зазначається, що основними характеристиками породження усного монологічного висловлювання, на відміну від інших видів і форм мовленнєвої діяльності, є організованість, цілеспрямованість, розгорнутість, довільність. Вони витікають з контекстної природи монологу та реалізуються у таких характеристиках усного монологічного мовлення, як послідовність, логічність, тематичність, інформативність.

Для того, щоб студенти уміли зв'язно висловлюватися в академічних комунікативних ситуаціях, вони повинні навчитися:

- ✓ правильно планувати монологічне висловлювання;
- ✓ визначати його комунікативну мету та предмет;
- ✓ підпорядковувати окремі частини висловлювання загальній меті, мовленнєвому завданню;
- ✓ визначати комунікативний намір відповідно до завдань та ситуації спілкування;
- ✓ прогнозувати композиційну структуру відповідно до комунікативних завдань, шляхів розгортання та реалізації комунікативного наміру;
- ✓ починати та завершувати висловлювання відповідно до комунікативного наміру;
- ✓ трансформовувати висловлювання відповідно до ситуації;
- ✓ дотримуватися логіко-часової послідовності у викладі подій;
- ✓ уточнювати, деталізувати думки (вказівка на причину, мету, протиріччя тощо);
- ✓ висловлювати своє ставлення до події або до дій, що її складають, упродовж або наприкінці розповіді;
- ✓ оформлювати комунікативні плани "початку" та "висновків" в певній композиційно-мовленнєвій формі адекватними мовленнєвими засобами;

✓ реалізовувати комунікативні прийоми оповідного та коментувального характеру за допомогою відповідних мовленнєвих засобів [17, 18].

Безумовно академічне мовлення не повинно обмежуватися монологічною формою, оскільки обмін репліками в дискусії, інформування про наукові результати це насамперед грамотний академічний діалог. Тому, на наше переконання, увага до академічного япономовного говоріння в діалогічній формі повинна бути такою ж інтенсивною, як і до монологічних жанрів мовлення.

Діалогічне мовлення – це процес мовленнєвої взаємодії двох або більше учасників спілкування. Тому в межах мовленнєвого акту кожен з учасників по черзі виступає як слухач і як мовець.

Основними вимогами до діалогічних умінь япономовного академічного мовлення є:

1) уміння починати діалог, вживаючи відповідну ініціативну репліку (повідомлення, пропозиція, спонукання, запитання);

2) уміння швидко реагувати на репліку співрозмовника, використовуючи репліки, що мають різні комунікативні функції;

3) уміння підтримувати розмову, керувати діалогом;

4) уміння стимулювати співрозмовника до висловлювання, виражаючи свою зацікавленість за допомогою реплік оцінювального характеру;

5) уміння продукувати діалогічні єдності різних видів;

6) уміння продукувати діалоги різних функціональних типів на основі запропонованих навчальних комунікативних ситуацій (в межах тематики, мовного і мовленнєвого матеріалу, визначених чинною програмою для даного вищого навчального закладу);

7) уміння ввічливо перервати розмову і звернутися за допомогою до партнера.

Слід зауважити, що у академічному япономовному діалогічному мовленні широко вживаються «готові» мовленнєві одиниці або формули, штампи, кліше, стереотипи тощо [17, 18].

Поширенішою формою спілкування є полілогічна. Полілог – форма спілкування між кількома особами, що, визнається його дослідниками формою групового спілкування, яка характеризується тематичними переключеннями, складною взаємодією реплік, розривом діалогічних єдностей [19]. На нашу думку, успішний академічний полілог відбудеться, якщо в ньому забезпечено:

– рівну участь мовців у мовленні

– спільний предмет мовлення

– однаковий рівень академічної грамотності мовців.

При цьому, як вважає Дж. Коатс, статус експерта є небажаним для будь-кого з учасників полілогу [20].

У япономовному академічному спілкуванні студенти-магістранти повинні опановувати полілогічне спілкування у формах групової бесіди, інтерв'ю, дискусії, диспуту, конференції, які є жанрами текстів усного япономовного академічного дискурсу.

Групова бесіда має характерні ознаки як діалогічного, так і монологічного мовлення. Тут вживаються характерні для діалогу мовні кліше і різні типи діалогічних єдностей. Водночас висловлювання співрозмовників можуть бути настільки розгорнутими, що їх слід розглядати як монологічне мовлення з усіма притаманними йому рисами. Групова бесіда – це найбільш вмотивована форма спілкування на занятті, оскільки тут студенти висловлюють свої думки, своє відношення без критичного ставлення до співрозмовника.

Полілогічна форма надає студентам можливості динамічного інтелектуального розвитку, розвитку уваги, шанси вчасно вступити в розмову, логічно включити своє висловлювання в загальний контекст бесіди, вчасно та коректно реагувати на почуте. Для того, щоб під час бесіди почуватись вільно, розкуто, студенти повинні подолати мовний та психологічний бар'єри. Тому, викладачеві слід допомагати їм, заохочувати їхні висловлювання і обов'язково намагатись залучити до бесіди всю групу. Групова бесіда має розвивальну функцію. Вона стимулює мотиви змагання формує колективну співпрацю, вміння відстоювати, аргументувати свою думку, аналізувати висловлювання співрозмовників. У полілозі удосконалюються комунікативні здібності студентів.

За дослідженнями японських методистів, уміннями, які слід розвивати у навчанні академічної япономовної бесіди, є:

– ретельна підготовка до бесіди;

– уважність і тактовність до співрозмовника;

– стимулювання у співрозмовника зацікавленості розмовою;

– слухання співрозмовника, врахування його поглядів, думок і емоцій;

– стеження за реакцією партнера й відповідно коригування мовлення;

– побудова логічних і переконливих висловлювань;

– створення атмосфери довіри, емоційне привернення до себе співрозмовника.

Існують також правила того, чого не можна робити під час бесіди, а саме:

– перебивати співрозмовника;

– різко прискорювати темп бесіди;

– негативно оцінювати особистість співрозмовника;

– підкреслювати відмінність між собою та співрозмовником;

– зменшувати комунікативну дистанцію [17, 18].

Психолінгвістичні аспекти навчання японського академічного письма завжди пов'язані із діяльністю породження і сприймання висловлювання. У психології та нейролінгвістиці письмо визнають найскладнішим видом мовленнєвої діяльності, до якої залучаються всі мовленнєві аналізатори. У випадку з японською мовою, якій притаманна наявність ієрогліфічної системи письма, при навчанні японського академічного письма необхідно повною мірою враховувати його психолінгвістичні особливості.

Письмо, як і говоріння, є продуктивним видом мовленнєвої комунікації. Матеріальну базу письма складають орфографічні та графічні навички.

Процес письмового мовлення, як ми визнаємо слідом за Н. Жинкіним, починається з мовлення

внутрішнього [10]. За кількістю операцій писемне повідомлення є складнішим від усного. Однак в усному спонтанному висловлюванні породження мовлення і його звукового оформлення є синхронним і тому вимагає повного автоматизму в оперуванні лексичним і граматичним матеріалом.

Японське академічне письмо не може бути швидкісним, бо ієрогліфічна графіка вимагає часу на відтворення. Тому той, хто пише, не повинен бути обмежений в часі, а це дає змогу детально продумувати зміст і форму майбутнього висловлювання, чіткіше здійснювати як попередній синтез, так і ретроспективний аналіз написаного. Можливість відшукати в пам'яті необхідні мовні засоби для більш точного і чіткого вираження думки, можливість використати словник та інші довідники додають тому, хто пише, більшої впевненості.

В аудиторній роботі письмо є найбільш ефективним і придатним матеріалом для контролю знань і рівня володіння мовою.

Як уже згадувалось вище, в методичній літературі вживається термін **"письмо"** у вузькому значенні і це означає техніку використання графічної та орфографічної систем даної мови, а також термін "письмо" в широкому значенні, тобто **писемне мовлення** – вміння викладати думки у письмовій формі.

За словами Лева Виготського, "письмовою мовленнєвою діяльністю є цілеспрямоване і творче втілення думки в писемному слові, а письмова діяльність – спосіб формування і формулювання думки в писемних мовних знаках" [8].

За визначенням японських методистів Т. Мацуура та Ф. Янашіма метою навчання япономовного письма як виду мовленнєвої діяльності у вищій школі є формування у студентів письмової комунікативної компетентності, що включає володіння письмовими знаками, змістом і формою того матеріалу, який подається в письмовій формі [15]. Додамо, що для магістрів метою навчання є академічне письмо. Тому, завдання, які необхідно розв’язати для досягнення цієї мети, охоплюють формування у студентів-японістів графічних автоматизмів, мовних навичок і мовленнєвих умінь формулювати думку відповідно до письмових стилів, розширення знань і світоглядних обріїв, формування автентичних уявлень про предметний зміст, мовний стиль і графічну форму академічного писемного тексту.

Наведемо приклад схеми породження академічного письмового висловлювання японською мовою (рис. 1).

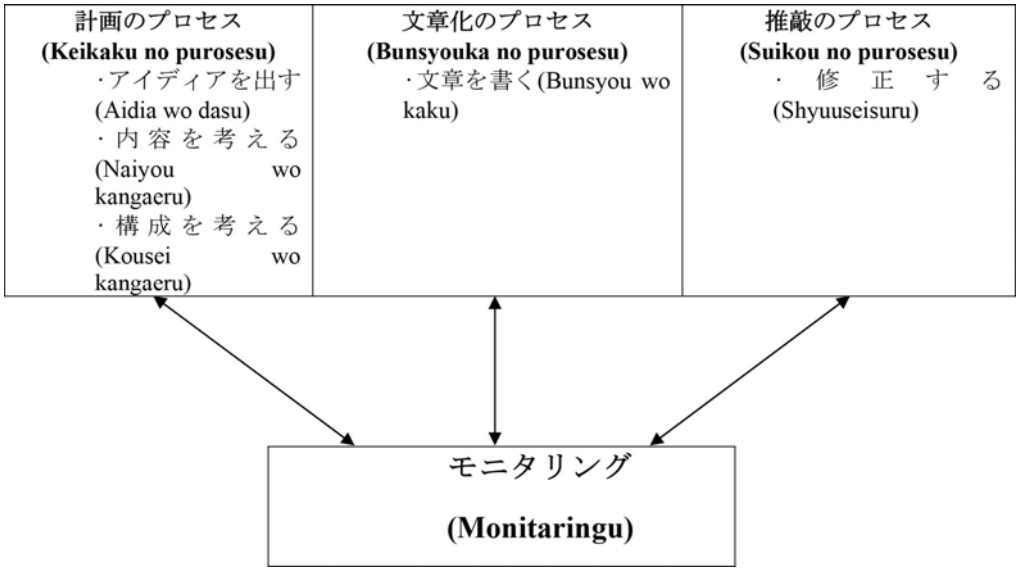

Рис. 1. Схема породження академічного письмового висловлювання японською мовою

Конкретизуємо уміння япономовного академічного письма, які мають бути розвинені в українських студентів:

1) уміти робити виписки з тексту академічного жанру;

2) складати і записувати план прочитаного або почутого;

3) письмово заповнювати анкети і формуляри;

4) описувати різні факти, явища, події і враження;

5) уміти висловити свою думку з питання, що цікавить;

6) уміти робити учбові записи, тези, конспекти, розгорнуті плани;

7) уміти складати письмові опори для усних висловлювань (доповідей, рефератів);

8) уміти писати анотації, резюме, тези наукових доповідей;

9) уміти писати наукові статті, магістерські роботи тощо.

5. Результати дослідження

Як показав аналіз психолінгвістичних особливостей японського академічного продуктивного мовлення, япономовне академічне говоріння має такі основні ознаки: ситуативність (співвіднесенння мовленнєвих одиниць з головними компонентами процесу спілкування); активність (прояв ставлення співрозмовників до оточуючої діяльності); ініціативність (бажання заохотити співрозмовника до ведення бесіди); вмотивованість (внутрішня потреба в спілкуванні); цілеспрямованість (підпорядкованість практичній

меті); прагматичність (здатність впливати на рішення або думки співрозмовника); евристичність (спонтанність, непередбаченість мовленнєвих дій); самостійність (без залучення засобів рідної мови, безперекладний характер говоріння); темп.

У психології та нейролінгвістиці письмо визнають найскладнішим видом мовленнєвої діяльності, до якої залучаються всі мовленнєві аналізатори. Матеріальну базу письма складають орфографічні та графічні навички. За кількістю операцій писемне повідомлення є складнішим від усного. Однак в усному спонтанному висловлюванні породження мовлення і його звукового оформлення є синхронним і тому вимагає повного автоматизму в оперуванні лексичним і граматичним матеріалом. Японське академічне письмо не може бути швидкісним, бо ієрогліфічна графіка вимагає часу на відтворення.

6. Висновки

З вищезазначеного аналізу можна зробити висновки, що в процесі формування умінь японського академічного продуктивного мовлення студенти мають навчитися:

– у говорінні:

1) правильно планувати висловлювання;

2) визначати його комунікативну мету та предмет;

3) підпорядковувати окремі частини висловлювання загальній меті, мовленнєвому завданню;

4) визначати комунікативний намір відповідно до завдань та ситуації спілкування;

5) прогнозувати композиційну структуру відповідно до комунікативних завдань, шляхів розгортання та реалізації комунікативного наміру;

6) починати та завершувати висловлювання відповідно до комунікативного наміру;

7) трансформовувати висловлювання відповідно до ситуації;

8) дотримуватися логіко-часової послідовності у викладі подій;

9) уточнювати, деталізувати думки (вказівка на причину, мету, протиріччя тощо);

10) висловлювати своє ставлення до події або до дій, що її складають, упродовж або наприкінці розповіді;

11) оформлювати комунікативні плани “початку” та “висновків” в певній композиційно-мовленнєвій формі адекватними мовленнєвими засобами;

12) реалізовувати комунікативні прийоми оповідного та коментувального характеру за допомогою відповідних мовленнєвих засобів

– на письмі:

1) робити виписки з тексту академічного жанру;

2) складати і записувати план прочитаного або почутого;

3) письмово заповнювати анкети і формуляри;

4) описувати різні факти, явища, події і враження;

5) висловити свою думку з питання, що цікавить;

6) робити учбові записи, тези, конспекти, розгорнуті плани;

7) складати письмові опори для усних висловлювань (доповідей, рефератів);

8) писати анотації, резюме, тези наукових доповідей;

9) писати наукові статті, магістерські роботи тощо.

Література

1. Колесникова, Н. И. Что важно знать о языке и стиле научных текстов? [Текст] / Н. И. Колесникова // Высшее образование в России. – 2010. – № 3. – С. 130–137.

2. Короткина, И. Б. Академическое письмо: на пути к концептуальному единству [Текст] / И. Б. Короткина // Высшее образование в России. – 2013. – № 3. – С. 137–142.

3. Нужа, И. В. Обучение письму через чтение в курсе английского языка для академических целей [Текст] / И. В. Нужа, И. Ю. Щемелева // Вестник Северного (Арктического) федерального университета. Серия: Гуманитарные и социальные науки. – 2013. – № 5. – С. 113–121.

4. Смирнова, Н. В. Академическая грамотность и письмо в ВУЗЕ: от теории к практике [Текст] / Н. В. Смирнова // Высшее образование в России. – 2015. – № 6. – С. 58–64.

5. Квасова, О. Г. Going for Degree. Professional English for Students of Linguistics [Текст]: навч. посіб. / Г. О. Квасова. – К.: Ленвіт, 2012. – 167 с.

6. Яхонтова, Т. В. Основи англомовного наукового письма [Текст]: навч. пос. / Т. В. Яхонтова. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2002. – 220 с.

7. Сазанович, Л. В. Формування навичок академічного письма на заняттях з англійської мови в медичному ВНЗ [Текст] / Л. В. Сазанович // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2014. – Вып. 34 (87). – С. 504–509.

8. Выготский, Л. С. Избранные психологические исследования. Мышление и речь [Текст] / Л. С. Выготский. – М.: Изд-во АПН РСФСР, 1956. – 519 с.

9. Лурия, А. Р. Письмо и речь. Нейролингвистические исследования. [Текст] / А. Р. Лурия. – М., 2002. – 352 с.

10. Жинкин, Н. И. О кодовых переходах во внутренней речи [Текст] / Н. И. Жинкин // Вопросы языкознания. – 1964. – № 6. – С. 26–38.

11. Леонтьев, А. А. Психологические единицы порождения речевых высказываний [Текст] / А. А. Леонтьев. – М.: Наука, 1981. – 307 с.

12. Зимняя, И. А. Психология обучения иностранным языкам в школе [Текст] / И. А. Зимняя. – М.: Просвещение, 1991. – 223 с.

13. 国際交流基金日本語教授法シリーズ第6巻「話すことを教える」. 、ひつじ書房、東京、[Japan Foundation. Series of the textbooks about how to teach Japanese Language] Vol. 6 [Text]. – How to teach Speaking in Japanese Language. – Hitsuji Publishing Company, Tokyo, 2009. – 105 p.

14. 国際交流基金日本語教授法シリーズ第8巻「書くことを教える」、.ひつじ書房、東京、[Japan Foundation. Series of the textbooks about how to teach Japanese Language] Vol. 8 [Text]. – How to teach Writing in Japanese Language. – Hitsuji Publishing Company, Tokyo, 2010. – 124 p.

15. 国際交流基金日本語教授法シリーズ第13巻「教え方を改善する」、[Text] 格式会社ひつじ書房、東京、[Japan Foundation. Series of the textbooks about how to teach Japanese Language] Vol. 13 [Text]. – How to improve Japanese Language teaching methods. – Hitsuji Publishing Company, Tokyo, 2010. – 96 p.

16. Асадчих, О. В. Методика формування мовленнєвих компетентностей: теорія та практика (на матеріалі східних мов) [Текст]: посіб. / О. В. Асадчих, Л. Г. Смовженко. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 192 с.

17. Sudzuki, K. 鈴木克明『教材設計マニュアル』. 北大路書房 [Manual of design of teaching materials] [Text] / K. Sudzuki. – Hokudairo Publishing Company, 2004. – 188 p.

18. Okadzaki, H. 岡崎眸、岡崎敏雄『日本語教育における学習の分析とデザイン「言語習得過程の視点から見た日本語教育」』. 凡人社 [Analysis and Design of learning in Japanese Language Education. View on Japanese Language Education throw the process of language acquisition] [Text] / H. Okadzaki, T. Okadzaki. – Bonjinshya Publishing Company, 2001. – 191 p.

19. Загнітко, А. П. Основи мовленнєвої діяльності [Текст]: навч. пос. / А. П. Загнітко, І. Р. Домрачева. – Донецьк: Український культурологічний центр, 2001. – 56 с.

20. Coates, J. The role of epistemic modality in women's talk [Text] / J. Coates // Modality in Contemporary English. – 2003. – P. 331–348. doi: 10.1515/9783110895339.331

References

1. Kolesnikova, N. I. (2010). Chto vazhno znat o yazyke i stile nauchnyh tekstov? Vysshee obrazovanie v Rossii, 3, 130–137.

2. Korotkina, I. B. (2013). Akademicheskoe pismo: na puti k kontseptualnomu edinstvu. Vysshee obrazovanie v Rossii, 3, 137–142.

3. Nuzha, I. V., Schemelyova, I. Y. (2013). Vestnik Severnogo (Arkticheskogo) federalnogo universiteta. Seriya: Gumanitarnye I sotsialnie nauki, 5, 113–121.

4. Smirnova, N. V. (2015). Akademicheskaya gramotnost I pismo v VUZE: ot teorii k praktike. Vysshee obrazovanie v Rossii, 6, 58–64.

5. Kvasova, O. G. (2012). Going for Degree. Professional English for Students of Linguistics. Kyiv: Lenvit, 167.

6. Yahontova, T. V. (2002). Osnovy anglomovnogo naukovogo pysma. Lviv: Vydavnychyi tsentr LNU im. I. Franka, 220.

7. Sazanovych, L. V. (2014). Formuvannya navychok akademichnogo pysma na zanyattyah z angliyskoi movy v medychnomu VNZ. Pedagogika formuvannya tvorchoi osobystosti u vischiy I zagalnoosvitniy shkolah, 34 (87), 504–509.

8. Vygotskiy, L. S. (1956). Izbrannye psihologicheskie issledovaniya. Myshlenie I rech. Moscow: APN RSFSR, 519.

9. Luriya, A. R. (2002). Pismo I rech. Neirolingvisticheskie issledovaniya. Moscow, 352.

10. Zhynkin, N. I. (1964). O kodovyh perehodah vo vnutrennei rechi. Voprosy yazykoznaniya, 6, 26–38.

11. Leontiev, A. A. (1981). Psihologicheskie edinitsy porozhdeniya rechevyh vyskazyvaniy. Moscow: Nauka, 307.

12. Zimnyaya, I. A. (1991). Psihologiya obucheniya inostrannym yazykam v shkole. Moscow: Prosveshhenie, 223.

13. 国際交流基金日本語教授法シリーズ第6巻「話すことを教える」. 、ひつじ書房、東京、[Japan Foundation. Series of the textbooks about how to teach Japanese Language] Vol. 6 (2009). How to teach Speaking in Japanese Language. Hitsuji Publishing Company, Tokyo, 105.

14. 国際交流基金日本語教授法シリーズ第8巻「書くことを教える」、.ひつじ書房、東京、[Japan Foundation. Series of the textbooks about how to teach Japanese Language] Vol. 8 (2010). How to teach Writing in Japanese Language. Hitsuji Publishing Company, Tokyo, 124.

15. 国際交流基金日本語教授法シリーズ第13巻「教え方を改善する」、[Text] 格式会社ひつじ書房、東京、[Japan Foundation. Series of the textbooks about how to teach Japanese Language] Vol. 13 (2010). How to improve Japanese Language teaching methods. Hitsuji Publishing Company, Tokyo, 96.

16. Asadchih, O. V., Smovzhenko, L. G. (2015). Metodyka formuvannya movlennevyh kompetentnostei: teoriya ta praktyka (na materiali shidnyh mov). Kyiv: Vydavnychyi Dim Dmytra Burago, 192.

17. Sudzuki, K. (2004). 鈴木克明『教材設計マニュアル』. 北大路書房 [Manual of design of teaching materials]. Hokudairo Publishing Company, 188.

18. Okadzaki, H., Okadzaki, T. (2001). 岡崎眸、岡崎敏雄『日本語教育における学習の分析とデザイン「言語習得過程の視点から見た日本語教育」』. 凡人社 [Analysis and Design of learning in Japanese Language Education. View on Japanese Language Education throw the process of language acquisition]. Bonjinshya Publishing Company, 191.

19. Zagnitko, A. P., Dormacheva, I. R. (2001). Osnovy movlennevoi diyalnosti. Donetsk: Ukrainskyi kultorologichnyi tsentr, 56.

20. Coates, J. (2003). The role of epistemic modality in women's talk. Modality in Contemporary English, 331–348. doi: 10.1515/9783110895339.331

Рекомендовано до публікації д-р пед. наук, професор Любашенко О. В.
Дата надходження рукопису 15.07.2016

Асадчих Оксана Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент, кафедра китайської, корейської та японської філології Інституту філології, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, вул. Володимирська, 60, м. Київ, Україна, 01033
E-mail: asadchih@gmail.com